

Nr 176.

Ankom till riksdagens kansli den 24 maj 1940 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare anslag till anläggningar för oljelagring.

(1:a avd.)

I proposition nr 232 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden, föreslagit riksdagen, att för budgetåret 1940/41 å kapitalbudgeten, fonden för förslag till statsverket, anvisa dels till Sprängningsarbeten m. m. för oljelagring ett reservationsanslag av 175,000 kronor, dels till Cisternanläggningar för oljelagring ett reservationsanslag av 775,000 kronor, dels ock till Anläggningar för oljelagring ovan jord ett reservationsanslag av 2,500,000 kronor.

I skrivelse den 8 april 1940 har *väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* anmält, att ytterligare behov av medel till igångsatta eller planerade anläggningar för lagring av flytande bränslen föreläge. Sålunda erfordrades beträffande de bombskyddade underjordiska anläggningar vilka för närvarande vore under arbete dels för sprängningsarbeten m. m. 175,000 kronor, dels ock för cisternanläggningar m. m. 775,000 kronor eller tillhopa 950,000 kronor. Vidare droge utförandet av ovanjordsanläggningar med ett rymdinnehåll av 130,000 kbm, till vilka med stöd av Kungl. Maj:ts beslut den 24 november 1939 cisterner beställts och vore under tillverkning, en kostnad av 9,400,000 kronor i stället för det i propositionen nr 34 till 1939 års urtima riksdag för 170,000 kbm beräknade beloppet 8,000,000 kronor. De anläggningar för militära behov, för vilkas skyddande mot bombfara anvisats ett anslag av 1,000,000 kronor, komme att draga en kostnad av 1,400,000 kronor, alternativt, om anläggningarnas omfattning minskades från 11,000 till 7,200 kbm, 1,040,000 kronor. Slutligen hade av chefen för försvarsstaben väckts förslag att, utöver förut planerade lagringsanordningar, skulle byggas vissa cisternanläggningar på Gotland med ett rymdinnehåll av 4,000 kbm, vilka kostnadberäknats till 850,000 kronor. Enligt väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag skulle således erfordras ytterligare anslagsmedel till ett sammanlagt belopp av 3,600,000 kronor, alternativt 3,240,000 kronor.

I sin skrivelse har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen närmare utvecklat detta förslag.

Över styrelsens framställning hava, efter remiss, *överbefälhavaren över rikets försvarskrafter* samt *bensin- och oljenämnden* avgivit yttranden, och hava de var för sig tillstyrkt anvisande av medel för ändamålet.

Departementschefen har för egen del i ärendet anfört följande.

De i samband med kriget inträdda prisstegringarna medföra, såsom framgår av det anförda, en avsevärd fördyring av de planerade lagringsanläggningarna. Vad angår de bombsäkra försöksanläggningarna samt de, likaledes bombsäkra, anläggningar, för vilka avsetts de av 1939 års riksdagar anvisade anslagen till sprängningsarbeten m. m. samt till cisternanläggningar, hava ifrågavarande arbeten fortskridit så långt, att den ytterligare medelsanvisning, som erfordras för arbetenas fullföljande, måste, såsom bensin- och oljenämnden anfört, anses ofrånkomlig. Anslagsbehovet fördelar sig enligt väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag med 175,000 kronor å sprängningsarbeten m. m. samt med 775,000 kronor å cisternanläggningar m. m. Då beloppen ifråga icke torde behöva tagas i anspråk förrän efter den 1 juli 1940, bör medelsanvisningen ske å riksstaten för nästa budgetår.

Starka skäl synas jämväl tala för, att ytterligare medel ställas till förfogande för de av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen planerade ovanjordsanläggningarna, avseende lagringsutrymmen om tillhoppa 130,000 kbm. Då för ifrågavarande anläggningar, vilka av styrelsen beräknas draga en kostnad av 9,400,000 kronor, hittills anvisats 8,000,000 kronor, utgör det nu erforderliga belopp 1,400,000 kronor.

Beträffande de anläggningar för militära behov, som avsetts att utföras bombsäkra, tillstyrker jag, att desamma anordnas i enlighet med det av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen framlagda större förslaget, omfattande dylika anläggningar med en lagringsförmåga av 11,000 kbm. Kostnaden härför har beräknats till 1,400,000 kronor. För bestridande av detta belopp är för närvarande tillgängligt det å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår anvisade anslaget å 1,000,000 kronor, varom förmåls i det föregående. Härutöver torde emellertid för ändamålet kunna tagas i anspråk 325,000 kronor av medel, som i annat sammanhang ställts till förfogande. Det nu ytterligare erforderliga anslagsbehovet skulle alltså begränsa sig till (1,400,000 — 1,000,000 — 325,000 =) 75,000 kronor.

Även cisternanläggningarna på Gotland synas vara av beskaffenhet att bära komma till utförande. Det av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i denna del angivna kostnadsbeloppet, 850,000 kronor, är emellertid enligt vad jag inhämtat beräknat under förutsättning att en av vederbörande militärmyndigheter planerad centraldepå därjämte anordnas, för vilken depå medel skulle anvisas i annat sammanhang. Jag har under hand från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen inhämtat, att, därest ifrågavarande centraldepå icke kommer till stånd, de av styrelsen avsedda anläggningarna måste kompletteras med en transiteringsanläggning, vilken med tillhörande ledning till vederbörande hamn beräknas kosta 175,000 kronor. Eftersom frågan om centraldepån ännu icke är avgjord, synes försiktigheten bjuda, att sistnämnda belopp nu medtages i kostnadsberäkningen; skulle centraldepån komma till stånd, torde beloppet icke behöva tagas i anspråk. Det sammanlagda medelsbehovet skulle alltså uppgå till 1,025,000 kronor.

Omförmda belopp 1,400,000 kronor, 75,000 kronor och 1,025,000 kronor eller tillhoppa 2,500,000 kronor torde bära anvisas under ett gemensamt anslag till anläggningar för oljelagring ovan jord. Även detta anslag bör upptagas å riksstaten för budgetåret 1940/41.

Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må för budgetåret 1940/41 såsom kapitalinvesteringar i fonden för förlag till statsverket anvisa

Utskottet.

- a) till *Sprängningsarbeten m. m. för oljelagring* ett reservationsanslag av 175,000 kronor,
- b) till *Cisternanläggningar för oljelagring* ett reservationsanslag av 775,000 kronor,
- c) till *Anläggningar för oljelagring ovan jord* ett reservationsanslag av 2,500,000 kronor.

Stockholm den 24 maj 1940.

På statsutskottets vägnar:

PER GUSTAFSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit från första kammaren: herrar *Gustafsson* i Benestad, *Johansson* i Fredrikslund, *Asplund*, *Pauli*, *Andrén*, *Ström* i Lidköping, *Lindström*, *Larsson* i Varberg, *von Heland*, *Bäcklund*, *Ekströmer* och *Ohlin*; samt

från andra kammaren: herrar *Jansson* i Falun, *Magnusson* i Skövde, *Törnkvist*, *Svensson*, *Eriksson* i Stockholm, *Andersson* i Prästbol, *Närlinge*, *Ward*, *Staxäng*, *Bergström*, *Mårtensson* och *Bergvall*.
